

det er af de mindre væsentlige Ting. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget paa det bedste.

**Konseilspræsidenten (Deuntzer):** Jeg takker det høje Ting for den i det hele venlige Modtagelse, som Lovforslaget har faaet. Jeg skal kun betone, at jeg personlig er ganske overbevist om, at det vil i allerhøjeste Grad blive til Gavn for vort Forsvar, at denne Kommission bliver nedsat, at dens Resultat virkelig vil fremme denne for Danmark saa vigtige Sag. Havde jeg et Øjeblik troet, at en saadan Kommissions Nedsættelse vilde betyde Begravelse, var jeg aldrig gaaet med dertil, men jeg har tværtimod troet det modsatte, at den betyder Liv. Jeg tror, at der ikke er noget Parti i vort Land, som, naar man gaar til Bunds i Sagen, er uden Interesse for vort Forsvar, at alle have en Følelse af, at vort Samfund er et Samfund, hvor man kan leve og røre sig frit, hvor der er godt at være, og at vi maa søge at opretholde vor Selvstændighed, saa godt vi kunne. Jeg har derfor ogsaa det Haab, som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) udtalte, at denne Sag ikke vil blive betragtet som en politisk Sag, og at de forskellige politiske Anskuelse, som de Medlemmer, der blive indsatte i Kommissionen af Rigsdagens Ting, maatte nære, ville gaa sammen i en højere Enhed, at der virkelig maa finde et Fællesarbejde Sted, som, hvor afvigende Anskuelse man end maaske møder med, til sidst vil føre til et gunstigt Resultat.

Der er blevet fremsat forskellige Bemærkninger om Enkeltheder, jeg skal ikke dvæle længe ved dem, men blot tillade mig at gøre opmærksom paa, at naar der i § 2 er nævnt to Opgaver for Kommissionen, medens der i § 1 kun tales om at udrede en Plan, er det kun formelt, at her er en Modsigelse til Stede. Det er dog givet, at før man kan tilvejebringe Planer, maa man have alle mulige Oplysninger, og jeg skal særlig fremhæve, at det har sin Betydning i § 2 at nævne, at det ogsaa hører til Kommissionens Opgave at tilvejebringe saa fuldstændige Oplysninger som muligt osv. Det har nemlig Betydning, for saa vidt som der senere i § 4 er givet Kommissionen forskellige ikke uvæsentlige Rettigheder, bl. a. til fra Statens Arkiver at kunne fordrø udlaant saadanne Akter, som den maatte anse fornødne under Udførelsen af sit Hverv osv., ligesom der ogsaa er givet den Adgang til at rette Spørgsmaal til Statens Embedsmænd. Jeg ønskede her

at gøre den Bemærkning, at det er selvfølgeligt, at enhver Sætning maa læses i Overensstemmelse med det Milieu, hvori den staar; man kan naturligvis ikke spørge Embedsmænd om al Ting, men kun om de Sager, Kommissionen har til Behandling. Med Hensyn altsaa til de Rettigheder, Kommissionen har faaet i § 4, er det ikke uden Betydning at konstatere, at Kommissionen ikke blot har at udrede Planen, men ogsaa har Ret og Adgang til at blive gjort bekendt med alle de Oplysninger, som maatte være nødvendige med Hensyn til de bestaaende faktiske Forhold.

Om de sagkyndiges Stilling har jeg jo udtalt mig, som jeg tror med fuldstændig Bestemthed saavel i Folketinget som ogsaa her i dette høje Ting. Jeg skal med Hensyn til § 5, hvor der staar, at ethvert Mindretal er berettiget til at tilføje sine Bemærkninger, kun bemærke, at jeg har vel set, at disse Udtryk have kunnet vække nogen Tvivl, om de ogsaa faa Anvendelse paa de tilforordnede, men ved nærmere Overvejelse har jeg fundet, at denne Tvivl er meget uberettiget. Kommissionen bestaar jo af 19 Medlemmer, en Formand og 18 Medlemmer, valgte med 9 Medlemmer af hvert Ting. Desuden er der de 4 sagkyndige som faste tilforordnede. Dette Navn „tilforordnede“ har jeg valgt, fordi jeg ikke kunde finde noget bedre. De ere ikke Medlemmer, men de skulle deltage i et og alt i Kommissionens Arbejder, have alle Rettigheder og Forpligtelser ligesom Medlemmerne, men ikke Stemmeret; derfor forekommer det mig mindre heldigt at kalde dem Medlemmer uden Stemmeret, hvorfor jeg har kaldt dem tilforordnede. Men jeg mener, at da de ere Bisiddere i Kommissionen, maa de regnes for „Mindretal“. Imidlertid vil jeg lægge mindre Vægt paa, om nogen vil finde de brugte Udtryk urigtige, da det praktisk ingen Betydning har, hvad der staar. Enhver vil erkende, at hvis de 4 sagkyndige fremkomme med en Plan af den Beskaffenhed, at den ikke vinder Tilslutning hos et eneste af Kommissionens Medlemmer, saa at end ikke Formanden er tilbøjelig til at lade deres Forslag fremkomme, er det bedst, at dette Forslag gaar i Papirkurven; saa er der ikke noget heldigt ved at faa det trykt, da det jo maatte være en meget daarlig og meget vild Plan. Men praktisk taget er jo Forholdet det, at om Formanden end nægtede de tilforordnede at faa deres Betydning optaget, vilde dette dog med største Lethed kunne ske, idet de tilforordnede blot behøvede at henvende sig til